Gereksiz sözcükleri ayıklıyorum

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

Cümle açık ve anlaşılır olmalıdır. Aynı anlamı tekrarlayan bir sözcük ya da söz grubu çıkarıldığında anlam değişmiyorsa bu ifade gereksizdir.

1. Anlamı tekrarlayan ifadelerden birinin üstünü çiz.

Örnek: Yaşlı bir ihtiyara yardım ettim. → Bir ihtiyara yardım ettim. (“Yaşlı” çıkarıldı.)

1. Bu sorunun yanıtını ve cevabını buldum.
2. Sana gizli sırrımı anlatacağım.
3. Ödünç aldığım kitabı geri iade ettim.
4. Yazarın öykü ve hikâyelerini okudum.
5. Bütün işi tek başıma yalnız yaptım.
6. Düşünce ve fikirlerini bizimle paylaştı.
7. Sorunun nedeni ve sebebi henüz bilinmiyor.
8. Beni uyardı ve ikaz etti.

2. Gereksiz ifade varsa yaz; yoksa “yok” yaz.

Cümle	Gereksiz ifade
Her sabah yaya yürüyerek okula giderim.	yaya (örnek)
Bahçeye elma ve armut fidanı diktik.	
Sanırım bu anahtar galiba senin.	
Kardeşim yüksek sesle bağırdı.	
Kitabın kapağı ve sayfaları yıpranmış.	
Onunla ilk kez tanıştım.	
Bu olay on yıl önce geçmişte yaşandı.	
Öğretmenimiz soruyu tekrar okudu.	

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Çelişkili ifadeleri fark ediyorum

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

Kesinlik bildiren “kesinlikle, mutlaka” ile olasılık bildiren “belki, olabilir” aynı yargıda çelişebilir. “Yaklaşık” ve “tam” da aynı miktarı birlikte belirtemez.

1. Çelişen ifadeleri bul. İstenen anlamı koruyarak düzelt.

Cümle ve korunacak anlam	Düzeltilmiş cümle
Belki yarın kesinlikle gelirim. (Olasılık)	Belki yarın gelirim. (Örnek)
Kesinlikle bu kitabı okumuş olabilir. (Olasılık)	
Yaklaşık tam on sayfa okudum. (Kesin miktar)	
Galiba anahtar mutlaka çekmecededir. (Kesinlik)	
Aşağı yukarı tam üç saat yol gittik. (Yaklaşık süre)	
Şüphesiz bu soruyu çözebilirim. (Olasılık)	
Belki Ece kesinlikle yarışmaya katılacak. (Kesinlik)	

2. Çelişen ifadeleri bul. İstenen anlamı koruyarak düzelt.

Cümle ve korunacak anlam	Düzeltilmiş cümle
Kesinlikle yarın gelebilir. (Olasılık)	Yarın gelebilir. (Örnek)
Belki bu yarışı kesinlikle kazanırız. (Kesinlik)	
Aşağı yukarı tam yirmi kişi geldi. (Yaklaşık sayı)	
Şüphesiz bu anahtar ona ait olabilir. (Olasılık)	
Mutlaka bugün yağmur yağabilir. (Kesinlik)	
Tahminime göre kesinlikle beş kişi kaldı. (Tahmin)	
Yaklaşık tam iki kilometre yürüdük. (Kesin miktar)	

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Doğru sözcüğü seçiyorum

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

Birbirine benzeyen sözcüklerin anlamları farklı olabilir. Cümlede anlatılmak istenene uygun sözcüğü seçmeliyiz: Tohum ekilir, fidan dikilir.

1. Cümlenin anlamına uygun sözcüğün altını çiz.

Örnek: Dedem bahçeye fidan (ekti / dikti). → dikti

1. Eski fotoğraflara bakınca o günleri (anımsadım / azımsadım).
2. Yeni aldığım çantanın (fiyatı / ücreti) etikette yazıyor.
3. İki bina birbirine çok (yaklaşık / yakın).
4. Kardeşimin saçları iyice (uzamış / yükselmiş).
5. Bahçedeki toprağa domates tohumu (diktik / ektik).
6. Kalabalıkta konuşmaya çekinen, (çekingen / çekimser) bir çocuktu.
7. Okul bahçesinin her yanını yapraklar (kapsamış / kaplamış).
8. Ablam üniversitede (öğrenim / öğretim) görüyor.
9. Geçen yılki güzel anıları tekrar (anımsadık / azımsadık).
10. Bu konuya ilişkin önemli bir (ayrıntı / ayrılık) fark ettim.

2. Yanlış sözcüğü değiştirerek cümleyi yeniden yaz.

1. Bahçenin tamamını sarı yapraklar kapsamıştı.

2. Eski günleri azımsayınca gülümsedim.

3. Deterjan yüzünden elleri tahrip olmuştu.

4. Kardeşim ilkokulda öğretim görüyor.

5. Toprağa birkaç fasulye tohumu diktik.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Virgül ve sözcüklerin yeri

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

Virgül, kimin ne yaptığını açıklaştırabilir. Sözcüğün yeri de anlamı değiştirir. Düzeltme yaparken verilen açıklamaya uygun anlamı koru.

1. Açıklamaya göre virgül koyarak cümleyi yeniden yaz.

Örnek: “Genç adama seslendi.” Seslenen gençtir. → Genç, adama seslendi.

1. “İhtiyar doktora teşekkür etti.” Teşekkür eden ihtiyar kişidir.

2. “Küçük masanın altına saklandı.” Saklanan küçük çocuktur.

3. “Yabancı adamın peşinden koştu.” Koşan yabancı kişidir.

4. “Çocuk ayakkabılarını topladı.” Toplayan çocuktur; ayakkabılar onundur.

2. Sözcüğün yerini değiştir. Açıklamadaki anlamı oluştur.

Örnek: Çok başım ağrıyor. → Başım çok ağrıyor. (“Çok”, ağrının miktarını belirtir.)

1. “Yeni eve gelmiştim.” Eve az önce geldiğini anlat; evin yeni olduğunu değil.

2. “İlk aklıma sen geldin.” Aklına başkalarından önce onun geldiğini anlat.

3. “İzinsiz inşaata girmek yasaktır.” Yasak olan, inşaata izin almadan girmektir.

4. “Her kapıdan girene soru soruyor.” Soru sorduğu kişiler, kapıdan giren herkestir.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kendimi deniyorum • 1

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. I. Sanırım yarın kesinlikle gelir.
II. Sanırım yarın gelir.
III. Yarın kesinlikle gelir.
Hangi cümlelerde çelişki yoktur?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

2. "Bu sorunun nedenini ve sebebini bilmiyorum." cümlesi anlam korunarak nasıl düzeltilir?

A) "Bu" çıkarılır.
B) "Ve sebebini" çıkarılır.
C) "Bilmiyorum" başa alınır.
D) "Sorunun" sona alınır.

3. "Odanın her yanını bir yemek kokusu kapsamıştı." Hangi değişiklik bozukluğu giderir?

A) Odanın → evin
B) Yemek → çorba
C) Her → bütün
D) Kapsamıştı → kaplamıştı

4. "Belki bu soruyu kesinlikle çözebilirim." Olasılık anlamını koruyan düzeltme hangisidir?

A) Belki bu soruyu çözebilirim.
B) Bu soruyu kesinlikle çözerim.
C) Belki kesinlikle çözerim.
D) Bu soruyu mutlaka çözerim.

5. Hangi cümlede gereksiz sözcük kullanılmamıştır?

A) Kalemi geri iade ettim.
B) Bana gizli sırrını anlattı.
C) Çantasına kalem ve silgi koydu.
D) Yaya yürüyerek eve gitti.

6. "Küçük ağacın arkasına saklandı." Saklanan kişinin küçük bir çocuk olduğu nasıl belirtilir?

A) "Ağacın"dan sonra virgül
B) "Küçük"ten sonra virgül
C) "Arkasına"dan sonra virgül
D) Cümlenin sonuna soru işareti

7. "Yeni durağa gelmiştim." Durak eski; kişi oraya az önce gelmiştir. Doğru düzenleme hangisidir?

A) Durağa yeni gelmiştim.
B) Yeni gelmiştim durağa yeni.
C) Durağa gelmiştim yeni durağa.
D) Yeni durağa daha gelmiştim.

8. I. Bahçeye fidan ektik.
II. Bahçeye tohum ektik.
III. Bahçeye fidan diktik.
Yanlış sözcük kullanılan hangisidir?

A) I ve II
B) II ve III
C) Yalnız III
D) Yalnız I

9. "Yaklaşık tam otuz öğrenci geldi." Kesin sayı korunacaksa hangi sözcük çıkarılır?

A) Yaklaşık
B) Tam
C) Otuz
D) Öğrenci

10. "Ablam bu üniversitede öğretim görüyor." Hangi değişiklik uygundur?

A) Üniversitede → okulda
B) Görüyor → bakıyor
C) Öğretim → öğrenim
D) Bu → şu

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Kendimi deniyorum • 2

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. “Kesinlikle galiba kitabı geri iade etti.” Hangi iki ifade çıkarılırsa iki bozukluk da giderilir?

A) Kitabı / etti
B) Galiba / geri
C) Kesinlikle / kitabı
D) Geri / etti

2. I. Kardeşim eski günleri anımsadı.
II. Toplantıya tam on kişi katıldı.
III. Siyah ve kara bulutlar toplandı.
Anlatım bozukluğu hangisindedir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) Yalnız III

3. “Gencin konuştuğu kişi yaşlı bir doktordur.” Bu anlamı veren cümle hangisidir?

A) Genç, yaşlı doktora seslendi.
B) Genç doktor, yaşlıya seslendi.
C) Yaşlı, genç doktora seslendi.
D) Doktor, genç ve yaşlıya seslendi.

4. Hangi düzeltme cümlenin olasılık anlamını kesinliğe dönüştürür?

A) “Tam” yerine “yaklaşık” yazmak
B) “Kesinlikle” yerine “belki” yazmak
C) “Gelebilir” yerine “kesinlikle gelecek” yazmak
D) “Gelecek” yerine “gelebilir” yazmak

5. “Eski günleri azımsadım.” cümlesinde “hatırlamak” anlamı isteniyor. Hangi değişiklik yapılmalıdır?

A) Eski → yeni
B) Azımsadım → anımsadım
C) Günleri → yılları
D) Sona ünlem işareti eklemek

6. “Çocuk, penceredeki kuşa baktı.” cümlesinde virgülün görevi hangisidir?

A) İki örneği ayırmak
B) Soru anlamı oluşturmak
C) Abartıyı göstermek
D) Bakan kişinin çocuk olduğunu belirginleştirmek

7. I. Yorulduğu için dinlendi.
II. Bulutlar pamuk gibiydi.
III. Bu yol ötekinden kısadır.
Sebep-sonuç ve karşılaştırma hangi sıradadır?

A) I ve III
B) II ve I
C) III ve II
D) I ve II

8. “İlk aklıma gelen çözümü yazdım.” İlk olanın akıl değil, akla gelen çözüm olduğu hangi cümlede açıktır?

A) İlk çözümü aklıma yazdım.
B) Yazdım ilk aklıma çözümü.
C) Aklıma gelen ilk çözümü yazdım.
D) İlk aklıma çözümü gelen yazdım.

9. “Hava soğuduğu için üşüdük, bu yüzden montlarımızı giydik.” Bu cümle için hangisi doğrudur?

A) Kesinlik ve olasılık çelişir.
B) İki sebep-sonuç ilişkisi vardır.
C) “Montlarımızı” gereksizdir.
D) Yanlış sözcük kullanılmıştır.

10. Hangi cümlede hem benzetme hem gereksiz sözcük vardır?

A) Ellerin buz gibi soğuktu.
B) Bana gizli sırrını anlattı.
C) Bulutlar beyaz pamuk gibiydi.
D) Yaşlı ihtiyar, aslan gibi cesurdu.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Cümle onarım atölyesi

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. Önce türünü bul, sonra cümleyi düzelt.

G: Gereksiz ifade • **Ç:** Çelişki • **S:** Yanlış sözcük • **Y:** Yanlış yer

Cümle	Tür	Düzeltilmiş cümle
Sana gizli sırrımı açtım.	G	Sana sırrımı açtım. (Örnek)
Aşağı yukarı tam beş dakika sürdü.		
Bahçeye iki çam fidanı ektim.		
Çok başım ağrıyor.		
Kuşkusuz yarın kar yağabilir.		
Olayın nedenini ve sebebini araştırdı.		
Eski günleri azımsayıp duygulandı.		

2. Editör ol: Metindeki üç bozukluğu gidererek yeniden yaz.

Dün bahçeye iki fidan ektik. İşimiz yaklaşık tam bir saat sürdü. Sonra ödünç aldığımız küreği geri iade ettik.

3. Aynı olayı farklı cümlelerle anlat.

Durum: Yağmur yüzünden maç ertelendi. Ece üzüldü. Ertesi gün hava açtı.

1. Bir sebep-sonuç cümlesi yaz.

2. Ece’nin duygusunu abartı kullanarak anlat.

3. İki günün havasını karşılaştır.

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026

Öğrendiklerimi birleştiriyorum

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: .....

1. D veya Y yaz. Yanlış açıklamanın doğrusunu belirt.

Açıklama	D / Y
“Geri iade ettim.” cümlesinde “geri” gereksizdir.	D (örnek)
“Kesinlikle gelebilir.” cümlesi çelişki içermez.	
“Fidan ektim.” cümlesinde yanlış sözcük kullanılmıştır.	
“Yaya yürüdüm.” cümlesinde anlam tekrarı vardır.	
“Nasıl geldiğini biliyorum.” bir soru cümlesidir.	
Her devrik cümlede anlatım bozukluğu vardır.	

Yanlış açıklamaların doğruları:

2. İpucuna uygun cümleyi seçerek harfini yaz.

A. Yağmur yağdığı için gezi ertelendi.
B. Dünkü gezi bugünkünden uzundu.
C. Göl ayna gibi parlaktı.
D. Kalem, silgi gibi araçları çantama koydum.

İpucu	Harf
Bir varlık başka bir varlığa benzetiliyor.	
Olayın nedeni açıklanıyor.	
İki gezi süre bakımından kıyaslanıyor.	
Araçlara örnekler veriliyor.	

3. İki bozukluğu da bul ve gider.

“Mutlaka belki yarın kitabı geri iade ederim.”

Olasılık anlamını koruyarak düzelt:

Sorumasyon · Tüm hakları saklıdır. · 2026